

Teravîh namazının hükmü ve rekât sayısı

[Türkçe — Turkish — ترکی]

Muhammed b. Salih el-Useymin

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2014 - 1436

IslamHouse.com

﴿ حكم صلاة التراويح وعدد ركعاتها ﴾

« باللغة التركية »

محمد بن صالح العثيمين

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2014 - 1436

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

● Soru:

Teravîh namazının hükmü nedir ve kaç rekâttır?

● Cevap:

Teravîh namazı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in meşrû kıldığı bir sünnettir.

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir.

((صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَسْجِدِ ذَاتَ لَيْلَةٍ، فَصَلَّى بِصَلَاتِهِ نَاسٌ، ثُمَّ صَلَّى الْقَابِلَةَ، فَكَثُرَ النَّاسُ. ثُمَّ اجْتَمَعُوا مِنَ اللَّيْلَةِ الثَّالِثَةِ وَالرَّابِعَةِ، فَلَمْ يَخْرُجْ إِلَيْهِمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَلَمَّا أَصْبَحَ، قَالَ: قَدْ رَأَيْتُ الَّذِي صَنَعْتُمْ، فَلَمْ يَمْنَعْنِي مِنَ الْخُرُوجِ إِلَيْكُمْ إِلَّا أَنِّي خَشِيتُ أَنْ تُفْرَضَ عَلَيْكُمْ، وَذَلِكَ فِي رَمَضَانَ.))

[رواه البخاري ومسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bir gece mescitte namaz kıldı, insanlar da onunla birlikte namaz kıldılar. Sonra ertesi gün yine namaz kıldı, bunun üzerine insanlar çoğaldılar. Sonra insanlar üçüncü veya dördüncü gün de toplandılar, fakat Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onların yanına çıkmadı. Sabah olunca onlara şöyle buyurdu:

-Yaptığınızı gördüm. Benim için de sizin yanınıza çıkmaya bir engel yoktu. Fakat bu namazın, üzerinize farz kılınacağından endişe ettim.

Bu olay, Ramazanda oldu."¹

Teravîh namazının rekatlarının sayısına gelince, bu, on bir rekâttir.

Nitekim Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun-, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Ramazan'da gece namazının nasıl olduğu sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

¹ Buhârî, Kitabu't-Teheccud, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanları gece namazını edâ etmesi bâbı, hadis no:1147. Müslîm, Kitabu Salâti'l-Musafirîn, Gece namazı bâbı, hadis no: 125.

((مَا كَانَ يَزِيدُ فِي رَمَضَانَ، وَلَا فِي غَيْرِهِ عَلَى إِحْدَى
عَشْرَةَ رَكْعَةً، يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسْأَلُ عَنْ طُولِهِنَّ، وَحُسْنِهِنَّ،
ثُمَّ يُصَلِّي أَرْبَعًا فَلَا تَسْأَلُ عَنْ حُسْنِهِنَّ، وَطُولِهِنَّ، ثُمَّ يُصَلِّي
ثَلَاثًا.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ne Ramazanda, ne de Ramazan'dan başka gecelerde on bir rekâtтан fazla namaz kılmazdı. Dört rekât namaz kılardı ki, onun uzunluğunu ve güzelliğini sorma! Sonra dört rekât daha namaz kılardı ki, onun güzelliğini ve uzunluğunu da sorma! Sonra üç rekât namaz kılardı."¹

On üç rekât kılarsa, bunda da bir sakınca yoktur. Çünkü İbn-i Abbas -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

¹ Buhârî, Kîtabu't-Teheccud, Nebî -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanları gece namazına teşvik etmesi bâbı, hadis no: 1129. Müslim, Kîtabu Salâti'l-Musafirin, Ramazan gecelerini ihya etmeye teşvik bâbı, hadis no: 177.

((كَانَتْ صَلَاةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَ عَشْرَةَ

رُكْعَةً.)) [رواه البخاري]

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazı on üç rekât idi." Yani gece namazı.¹

Muvattâ'da senedlerin en sahihiyle geldiği üzere, Ömer b. Hattab'tan -Allah ondan râzı olsun- da on bir rekât namaz sâbittir.²

Buna ilave yaparsa, (yani on üç rekattan fazla kılarsa), bunda da bir sakınca yoktur. Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e gece namazı sorulduğu zaman O:

"Gece namazı, ikişer ikişer (kılınır)"³ buyurmuş ve bu konuda bir sınırlama koymamıştır.

¹ Buhârî, Kitabu't-Teheccud, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in namazı nasıldı bâbı, hadis no: 1138. Müslim, Kitabu Salâti'l-Musafirin, Gece namazında duâ bâbı, hadis no: 194 (764).

² Muvattâ, Salat, Gece namazı konusunda gelen bâbı, 1/110 (280).

³ Buhârî, Kitabu'l-Vitr, Vitr namazında gelen bâbı, hadis no:990.Müslim, Kitâbu's-Salât, Gece namazı ikişer ikişer (kılınır) bâbı, hadis no:145.

Seleften bu konuda çeşitli rivâyetler gelmiştir. Konu geniştir. Fakat en fazîletlisi; Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen ile yetinmektir. O da on bir veya on üç rekâttır.

Ne Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, ne de halifelerden birinden yirmi üç rekât kıldığına dâir sahih bir rivâyet gelmiştir. Aksine Ömer b. Hattab'ın -Allah ondan râzı olsun- on bir rekât sâbittir. Çünkü o, Ubeyy b. Ka'b ve Temim ed-Dâri'ye (Ramazan'da) insanlara on bir rekât namaz kıldırmaalarını emretmiştir.¹

Bu konudaki davranış biçimi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in davranışına benzeyen Ömer gibi bir insana yakışan da budur.

Sahâbenin yirmi üç rekâttan fazla kıldıklarını bilmiyoruz. Aksine görünen bunun tersi bir durum sözkonusudur. Zirâ daha önce de zikredilen Âişe'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

¹ Muvattâ, Salat, Gece namazı konusunda gelen bâbı, 1/110 (280).

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ne Ramazanda, ne de Ramazan'dan başka gecelerde on bir rekâtta fazla namaz kılmazdı..."¹

Sahâbenin icmâna gelince, bunun bir hüccet olduğunda şüphe yoktur.Çünkü onların içinde Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kendilerine uyulmasını emrettiği Raşit halifeler bulunmaktadır. Ayrıca onlar, bu ümmetin en hayırlı neslidir.

Şunu bilmelisin ki, Terâvih namazının rekâtları ve benzeri konulardaki ihtilâflar, içtihadın câiz olduğu konulardır. Bunları -özellikle ümmetin ilk müslümanları (selef) de bu konularda ihtilâf etmişse ve içtihadı engel bir delil yoksa-, ümmet arasında ayrışma ve ihtilâfın körükleyicisi haline getirmemek gerekir. Bu konuda en güzel sözü içtihadın câiz olduğu bir konuda kendisine muhalefet eden bir şahsa bir ilim adamı şöyle söylemiştir.

¹ Buhârî, Kîtabu't-Teheccud, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanları gece namazına teşvik etmesi bâbı, hadis no: 1129. Müslim, Kîtabu Salâti'l-Musafirin, Ramazan gecelerini ihya etmeye teşvik bâbı, hadis no: 177.

-Sen bana muhalefet etmekle bana muvafakat etmiş oluyorsun. Çünkü her ikimiz de içtihadın câiz olduğu bir konuda hak bildiğimiz şeye uymanın farz olduğu görüşünü taşıyoruz.

Allah Teâlâ'dan, O'nun istediği ve râzı olduğu amellerde herkesi muvaffak kılmasını diliyoruz.

